

Ten slotte: Monnie Valvekens 1934-2020

→ STIEN EN MONNIE VALVEKENS, JANUARI 2010. KLAAS FOPMA

JANNE HELING EN JASPER KNEGT

Legendarisch, zo werd de avondwinkel Holland-België van Monnie Valvekens genoemd. Maar het was de uitbater zelf die de zaak in de Plantage- en de Weesperbuurt maakte tot een fenomeen, waar Ramses Shaffy graag voor de deur een glas wijn dronk. Valvekens overleed op 86-jarige leeftijd.

De Joods-Amsterdamse Monnie Valvekens praatte ooit net zo lang in op een overvaller van

zijn avondwinkel tot die zijn enorme mes afgaf en zijn excuses aanbood. "Dat mes heb ik nog altijd, thuis," vertelde hij in 2010 in Het Parool.

Die winkel - Holland-België, naar Valvekens Hollandse moeder en Belgische vader - was een ouderwets familiebedrijf en stond vooral bekend om de gezelligheid van de eigenaar. Buurtbewoners kwamen langs voor een gesprek, maar bespraken er ook hun problemen. De uitbater zag zijn werk dan ook als zijn roeping. "Overdag zijn er hulpverleners zat, maar niet in de avond. Heel wat mensen die er een einde aan wilden maken, heb ik door mijn gesprekken met ze van de dood afgehouden," vertelde Valvekens in een interview met maandblad Ons Amsterdam.

In datzelfde gesprek vertelde Valvekens, die in 1934 geboren werd en opgroeide in de Amsterdamse Dijkstraat, hoe vormend zijn schooljaren tijdens de Tweede Wereldoorlog waren geweest. "We woonden in een met prikkeldraad afgesloten getto. Regelmatig werden vriendjes opgehaald door de Duitsers. Het gegil dat daarbij kwam kijken heb ik mijn hele leven onthouden."

Gebbetjes

Een nare jeugd, maar het was zijn familiegeschiedenis die Valvekens' winkel later zo bijzonder zou maken. 'De zaak is een fenomeen in de Plantage- en de Weesperbuurt. Holland-België heeft een balie, een aantal rekken met snoep, koek, pasta's en andere noodvoorraden en een gevarieerd snackbaraanbod, maar het zijn vooral de familiegeschiedenis en de gebbetjes van de uitbaters die het geheel zo bijzonder maken.'

Zijn grote liefde, Stientje, met wie hij 61 jaar getrouwd was, ontmoette hij in de avondwinkel en samen gingen ze erboven wonen. Tot enkele dagen voor zijn dood was zanger Ramses Shaffy, die tegenover in het Sarphatihuis woonde, een graag geziene klant. Bijna dagelijks kwam hij even langs en bij mooi weer zat hij met een glas wijn op het bankje voor de deur. Dat kwam goed uit, want zingen was een grote passie van Valvekens. In de eerste jaren van stadsomroep AT5 presenteerde hij het muziekprogramma Hallo, hier Monnie! Daarin interviewde hij volkszangers en andere bekende Amsterdammers. Op latere leeftijd kwam hij terecht bij ouderenband De Puntenburger Muzikanten.

Eind juni 2010 sloot de avondwinkel definitief de deuren. Door concurrentie van grote supermarkten en als gevolg van een gewapende overval, waarbij de daders er wél vandoor gingen met een buit. Valvekens had de winkel toen al overgedragen aan zijn zoon Herman. Monnie Valvekens werd 86 jaar oud.